

JUGOSLOVANSKA BORZA

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

Izhaja vsako nedeljo. Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem narečju. *****

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA,
KONGRESNI TRG ŠTEV. 3/L. TELEFON ŠT. 174.

Razpošilja se menja brezplačno po vsej Jugoslaviji in v inozemstvu. Naročnina za stalne prejemnike letno K 24.—. Inzerati po posebnem ceniku.

ŠTEV. 27.

LJUBLJANA, DNE 12. DECEMBRA 1920.

LETO II.

Vsebina 27. številke: ČLANKI: Gospodarske in socialne reforme. — Socialno zavarovanje v mali obrti. — Privatni kapital v premogovnikih. — NARODNO GOSPODARSTVO. — POLITIČNI PREGLED. — CENE ZADNJEGA TEDNA. — BORZA. — Iz malega raste veliko. (Povest.) — NOVO USTANOVLJENA PODJETJA.

Delavnica za glasbene instrumente

Brata Baumgartner,
Celje, Gosposka ulica 38

Edina izdelovalnica
glasbeih instrumen-
tov v Jugoslaviji.

Toman & Reich, Maribor

trgovina z galanterijsk. blagom, Gosposka ul 38
priporoča: pisemski papir, cigaretni papir, stekleni in šmirgel-papir, krema za čevlje, ključavnice za potne košare
i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Gospodarske socialne reforme.

Dr. Fr. Ogrin.

V današnjih povojnih časih z vsemi hudimi posledicami strašne petletne vojne so postale aktualne razne reforme na političnem, gospodarskem in socialnem polju. Tu se hočem dotakniti v glavnem le dveh vprašanj i. s. l. delavskega in II. kmetijskega vprašanja.

I. Delavsko vprašanje.

Na tem polju je izplanil silen boj med socialističnim in individualističnim družabnim redom. Zagovorniki in borci za socialistični družabni red so za socializacijo vseh produkcijskih sredstev i. s. v obliki podružabljenja ali pa v obliki sadu, t. j. povišanje produkcije, ki edino nas more rešiti iz sedanjih gospodarskih in socialnih kalamitet.

Tudi absolutni kapitalistični družabni red ni vzdržljiv. To kaže že dosednji potek delavsko-socialnih bojov v raznih državah. Zato bo treba v interesu obeh strank, delodajalcev in delojemalcev, pa tudi v interesu konzumentov in gospodarskega napredka v državi sploh, da se napravi med nasprotujočimi se gesli in koristimi čim najboljša poravnava za skupnost.

Po našem mnenju bi bile v kratkem sledeče kompromisne formule za ureditev delavskega vprašanja:

Dosedanje sovražno razmerje med delodajalcem in odjemalcem mora prestatiti odnosno se ublažiti. Oba dela morata uvideti, da je prospevanje obrata obema v korist, nazađovanje pa obema v škodo.

Delavcu se mora zagotoviti pošteno, primerno podlago za življenje, podjetniku pa mirno, neogroženo in nepretrgano obratovanje.

Delavca je treba zavarovati pred samovoljnim, krivičnim postopanjem podjetnika oz. njegovih nastavljenec, delodajalce pred sabotažnimi akti delojemalca.

Zato bi bilo potrebno to-le:

1. Ustanove se v rudokopih in industrijskih podjetjih delavski sveti ali delavska poverjenštva, katerih delokrog se postavno natanko določi.

2. Delavski sveti so podrejeni strokovnim zvezam za istovrstne obrate in gotov teritorij.

3. Osebn lastnina posameznikov in družb na industrijskih podjetjih ostane nedotaknjena, določi pa se lahko maksimalna meja premoženja kapitalistov.

4. Mezde naj vedno odgovarjajo splošnim tržnim cenam, odnosno življenjskim pogojem. Da se vzbudi in ohrani delavcem interes na prospevanju obrata, se določi njih deležnost na malem odstotku čistega dobička.

5. Spori, ki se ne dajo rešiti med delodajalcem in delavskim svetom, se obravnavajo na skupnih sejah zveze industrijev in strokovnih (delavskih) zvez. Ako se tudi tu ne more doseči sporazumna odločitev, pride zadeva pred posebni pokrajinski ali državno industrijsko delavski svet, ki sestoji iz zastopnikov industrijev in delavcev ter državne uprave in konzumentov.

OBRTNA BANKA

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in izrečane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu in inozemska bančna tržišča. — Daje predjume (posojila) na vrednostne papirje. — Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite. — FINANCIRANJE OBRTNIH PODJETIJ.

Ljubljana, Kongresni trg 4 : Tel. 508

TRGOVCI! URADI! JUGOSLOVANSKI POSLOVNI KOLEDAR

z beležnimi oddelki za leto 1921, tiskan na zelo dobrem papirju, je izšel ter se razpošilja po pošti proti predplačilu 22 K.
UPRAVA V LJUBLJANI.

BALKAN
SPEDICIA-SKLADIŠČA

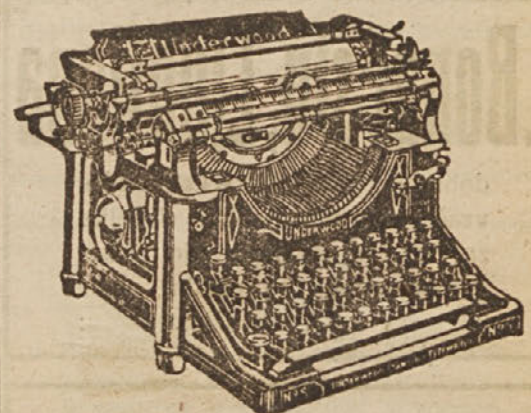
**LJUBLJANA-MARIBOR
BEOGRAD-ZAGREB
--- TRST-WIEN ---**

Prestave

slovenske, hrvaške, srbske (tudi v cirilici), češke, nemške, angleške, francoske in italijanske oskrbi točno in po solidnih cenah

Anončna eksp. **AL. MATELIČ,**
LJUBLJANA, Kongresni trg št. 8.

Najidealniji ameriški pisalni stroj UNDERWOOD

dobije se odmah kod

THE REX CO., Ljubljana

Gradišče šte. 10 Gradišče šte. 10.

Kod večih narudžaba popust.

Zahtevajte cenik**vseh vrst ur!**

V štirih jezikih razpošilja

Kopp & Schlenker, Schwennigen (Württemberg).

Najfinejša francoska**GELATINA**EPONIT IN
VINOMETRI
NA PRODAJ.

Naslov v upravi.

„Croatia“zavarovalna zadruga v Zagrebu, ustanovljena od
mestne občine Zagreb leta 1884.sprejema v elementarnem in življenjskem oddelku
vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi po-
goji in najmodernejšimi tarifi.**Zahtevajte prospekte**katere pošilja in daje vsa potrebna pisma in
ustna pojasnilaPodružnica v Ljubljani, Stari trg številka 11.
Sprejemajo sposobne potnike in zastopnike, ka-
terim se nudi prilika velikega zaslužka.

Oferiram vsako množino

**stolčene, lepe bele
sicilijanske soli.**

Ponudbe na

**Leopold Grünfeld,
Ljubljana, Prisojna ulica 1.**

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljanadobavlja vse vrste kartonaže,
vreče in druge papirne izdelke
za trgovino in industrijo. - Le-
penka, ovojni in pisalni papir
;; v veliki množini. ;;**Stavbeni in galant. klepar****PETER ŽITNIK**

LJUBLJANA, POLJANSKI NASIP.

K 1. in 2. Delavski sveti posredujejo med delavstvom dotičnega obrata in podjetnikom, skrb, da opravlja vsak redno svoje delo in se ravna po delavnem redu. Na drugi strani pa ščitijo sveti delavca pred morebitnimi, samovoljnimi podjetniki ali njegovih uradnikov glede opravljanja dela, izplačevanja mezde, odpusta itd. Strokovne zveze sodelujejo pri sestavi splošnega delavnega reda za istovrstne obrate, pri določevanju enote mezde za razne kategorije delavcev v teh oblikih in imajo pravico do kontrole poslovnih knjig posameznih obratov, v kolikor zahteva to participiranje delavcev na čistem dobičku.

K 4. Mezde naj bodo vedno take, da zadostujejo delavcu za dostojno življenje. Vsako upravičeno mezdno gibanje — ne da bi se pri tem ustavilo obratovanje — je naznaniti po delavskem svetu strokovni zvezi in po tej zvezi industrije v svrhu skupnega razgovora. Ako se ne more doseči sporazum, odloči v zadevi, uvažujoč in pravično ocenjujoč vse razmere, ko-
nečno državni industrijski delavski svet, katerega odločitev veže i podjetnike i delavce. Na ta način bi postale za narodno gospodarstvo tako usodopolne stavke nepotrebne.

Namišljena rešitev delavskega vprašanja bi zadevala le rudokope in industrijska podjetja, ne pa tudi trgovske in male obrtne obrate. V teh dveh panogah zadostuje primerna socialna zakonodaja v varstvo zdravja, izgube in zavarovanja za obolelost, onemoglost, brezposelnost, starost in smrt. Temu zavarovanju pa bi bili morali biti praviloma podvrženi tudi sami inetniki dotičnih obratov.

Enako zavarovanje bi bilo vpeljati za kmečke delavce in manjše gospodarje, sicer pa nima socializem na kmetih nič opraviti, ker nasprotuje bistvu kmetstva.

Ravno tako bosta glede denarnih zavodov, ako bi le ti grozili zrasti skupnosti čez glavo, zadostni regulator davčni vijak in državna kontrola. Kako pa naj bi tudi izgledala socializirana banka?

Na drugi strani naj bi država pospeševala razven delavskih konzumnih zadrug pridobitnih delavskih podjetij, pri katerih bi bili tudi samo delavci udeleženi na dobičku in izgubi. To bi pa mogli radi pomanjkanja kapitala le manjši obrati.

Na prej opisani in podobni način se bo moralo rešiti delavsko opravljanje v Jugoslaviji. Za vse interese dovoljna rešitev naj bi omogočila razmah vseh naših duševnih in gospodarskih sil, povečanje produkcije in s tem materialne in duševne blaginje.

Zato ne smemo spustiti nikdar iz vidika za zemsko življenje merodajnega načela: Delo, pa zopet delo, sloga in štedenje!!!

**Socijalno zavarovanje
v mali obrti.**

Posnemamo po članku z istim naslovom iz „Obrtnega Vestnika“.

Današnje socijalno zavarovanje v mali obrti se malo razlikuje od socijalnega zavarovanja v veliki, ki zaposluje v moderno urejenih tovarnah tisoče dobro izvežanih uradnikov. Socijalni zakoni morajo biti prilagojeni obem vrstam obrti ravno tako pa tudi delodajalca in delavca. Okorni birokratizem je ravno v socijalnem zavarovanju najnevarnejši in je zmožen otežkoti ali pa sploh onemogočiti praktično stran socijalnega zavarovanega zakona: dati delavcu, zavarovancu ob pravem času to, kar v zavarovalnem slučaju potrebuje. V mali obrti vladajo posebne razmere, ki se bistveno razlikujejo po svoji gospodarski strani od onih v velikih podjetjih. Obrtnik je gospodarsko prisiljen, da dela sam s pomočjo svojega pomočnika od jutra do noči, radi tega mu mora zavarovalni zavod dati opore in zadoščila v njegovih najtežjih trenutkih življenja.

Socijalna zakonodaja ne sme nesorazmerno enako obremeniti malih obrtnikov in velike industrije. Velika industrija prenese veliko lažje večja bremena socijalnega zavarovanja. Pri določanju višine zavarovalne premije se je treba ozirati na dejstvo, da malemu obrtniku v svojem primitivnem obratu ni mogoče ničesar utajiti, med tem ko morejo velika podjetja s pomočjo raznih manipulacij ugodno uplivati na višino zavarovalnih premij in zavarovalne dajatve delavcu.

Da se pri celim zavarovalnem postopanju pripravi malemu obrtniku kar najmanj neugod-

Neodvisni slovenski dnevnik

„JUGOSLAVIJA“

je najbolj razširjen ter vedno

:: najboljšo informiran. ::

Naročnina mesečno K 20.—

Uprava Ljubljana, Marijin trg.

Friziranje vsaki dan od 3.-7. ure.**:: dam in ::** OLGA SMERKOL

začasno

manicura LJUBLJANA, Nunska ulica 19/II.**Nekoliko sto hektolitrov****vina**lastnega pridelka leta 1917, 1918, 1919,
1920 v izvrstni kakovosti, tudi sortirano,
ima na prodaj vinogradar FRANC MI-
HELIČ, Zavrče pri Ptuj.**AKO HOČETE**opremiti svoje izdelke
s primernim imenom,
obrnite se na naslov:
„ALOMA“ LJUBLJANA,
KONGRESNI TRG ŠT. 3**Komercialna agentura M. Živković :: Vukovar,**
Gundulićeva ulica br. 18ima vazda za prodaju samo na veliko, a u potrebi
nabavlja brzo i svaku količinu: svih žitarica i
zemaljskih plodina, svakovrsne tvorničke i druge
robe, utovljenih svinja, masti, slanina, suhog
mesa, vina, šljivovice, ogrevnog i gradjenog drva
itd. — Stalni i ozbiljni kupci mole se limitirati
cijene i količine robe, koju žele, a uz narudžbu
položiti odgovarajući iznos kod Jugoslavenske
banke d. d. podružnice u Vukovaru. Ostatak kod
preuzimanja robe. Ako do poslovnog zaključka
ne dodje, vraća se položeni iznos. — Tko želi
brzopjavne, ekspresom i pismene upute i obavjsti,
ima poslati K 20.—.**JURJEVO**terpentinsko
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga**M. Trebar — Ljubljana**
Sv. Petra cesta 6. Telef. 539.

Lepilna sredstva

(Klebstoffe) za kartonažne tovarne, plakaterske zavode, litografije, tovarne kuvert, etiket in zavrtkov
v vsaki množini na prodaj.

Naročila nasloviti na

ANONČNO EKSPEDICIJO AL. MATELIČ,
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Pripadki za čevlje

(Schuhzugehöre) rinčce, kaveljčki iz kovine in celoloida, kakor tudi vsi drugi pripadki in orodja iz Nemčije, Čehoslovaške, Avstrije ali pa franco zacarinjeno Jugoslavija **dobavlja takoj** tovarna

Karl & Josef Eckhaus

pisarna WIEN II., Kaiser Josefstrasse 7
Telefon 40-2-26.

Nezlomljivi glavniki

elegantni, lahki kot pero, nezgorljivi.
Konkurenčne cene!
Bogata izbira barv.

Predno kupite drugje, zahtevajte v
Vašem lastnem interesu najprvo ne-
obvezno ponudbo pri

Leipzig. Kammfabrik Küas & Co.

Leipzig-Eu., Schiebestraße 13 (Deutschland).

Gonilna jermena in transmisijске trakove

vseh vrst razpošilja

tovarna gonilnih jermen
Schultz & Kaplan, Fulda (Deutschland).
Istotam se sprejmejo tudi izvežbani zastopniki.

Bakreni kotel za žganjekuho

105 l vsebine, z mešalnico, za odtoč brozge,
(Schlemprohr) 6 m hladilnih cevi (kača),
montiran na železno peč, malo rabljen

na prodaj.

Pojasnila daje A. ŠIFRER, Laporje pri Slov.
Bistrici.

Čebelni med

naifinejši, velika množina po nizki ceni na
prodaj pri V. BRATINA, umetno čebelarstvo
Križovci pri Ljutomeru.

**Veletrgovina kolonijalne
i specerijske robe**

Simon Seligman

Zagreb :: Vlačka ulica 57

preporuča svakovrsno robo
po jeftinosti cijen.

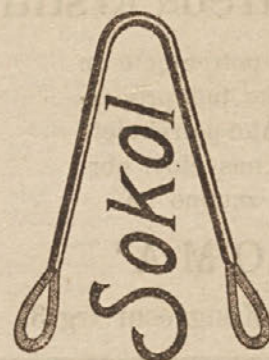
nosti moramo zahtevati, da se plačevanje zavarovalnih prispevkov zlasti za zavarovanje proti nezgodam, za malo obrt pavšalira in da pri plačanju tega pavšala prisloži država malemu obrtniku na pomoč. Na ta način bi se mali obrtniki posluževali v večji meri fakultativne pravice zavarovati samega sebe, na drugi strani bi pa tudi rajši sprejemali delavce v službo, ker se jim ne bi bilo treba bati prevelikih izdatkov za plačevanje zavarovalnine. V bivši monarhiji so bile zavarovalne premije za nezgodno zavarovanje v poljedelskih obratih pavšalirane in pavšale so plačevale dežele. Na ta način uvedba nezgodnega zavarovanja ni ovirala industrijalizacije poljedelstva, razvoju poljedelstva pa tudi niso bile stavljene ovire.

Privatni kapital v premogovnikih.

V borbi za socializacijo premogovnikov v Nemčiji igra vprašanje privatnega kapitala glavno vlogo. Na eni strani zagovorniki njegovi, na drugi strani delavstvo, ki ga hoče eliminirati. Slednje pot sporazuma je ubrala, kakor čitamo v zadnjih številkah „Frankfurter Zeitung“ socializacijska komisija, ki pa se zdí, da je kakor ladja na morju, kadar jo ženejo vetrovi in valovi v neprave daljave. Ta socializacijska komisija je sestavljena iz zastopnikov privatnega kapitala v premogovnikih, iz zastopnikov vlade, konzumentov in delavstva. Vlada vzbuja vsled svoje slabosti in pomanjkanja inicijative, nezaupanje. Dosedaj sta bila podana dva predloga, eden za počasno izločitev privatne posesti, drugi za takojšnjo. Delavstvo se je izreklo za drugi predlog. Stojništvo delodajalcev je dosti enostavno. Malokdo misli, da bi moglo ostati vse pri starem. Dalekovidni med njimi so si na jasnem, da obstoja notranja potreba za globoke reforme. Šli pa bodo tako daleč, kolikor mislijo, da morajo iti po razmerju politične moči. Zanimiva je debata, ki se vodi med zastopniki ene in druge ideje. Tako pravi Werner, zastopnik delavstva. Če hočemo priti do zboljšanja razmer v premogovnikih, moramo izločiti podjetnika. Podjetnik ni v rudokopih danes daleč toliko udeležen, kakor se to zdí iz različnih razmotiranj. V ozemlju Rühr-a imajo komaj devet do deset družb, ki na so zopet med seboj zvezane in ki imajo po 10.000 do 50.000 delavcev. V teh desetih družbah vladajo generalni ravnatelji, ki vodijo ves obrat. Če torej govorimo o izločitvi podjetnika, sprememba daleč ni tako velika, kakor nam to venomer nasprotniki dokazujejo! Zastopniki ideje privatnega kapitala stoji neomajano na treh stališčih. 1. Privatni kapital je nosilec rizika. 2. Privatna svojina je, ker gre za lastno kožo, najprimernejša za izbiro generalnih ravnateljev. 3. Privatna last prinese v gospodarstvo s premožnim uspeh, ki žene vse naprej. Stinnes, eden izmed redkih lastnikov velikih premogovnih koncernov, je izjavil sledeče: Če hočete napraviti rešitev problema plinovih turbin splošni odgovornosti, potem ne boste praktično ničesar dosegli. Vi vidite, da je samo privatnik riskiral denar za svojo idejo, fiskus (državna blazajna) nikdar. Fiskus nima interesa na tem, splošnost tega ne more. Vi morate dati posameznim osebam kar največjo svobodo. Ta svoboda ne obstoi, če se veže te osebe na odgovornost do splošnosti. Če gre zato, da se izda za študij problema plinovih turbin 12 ali 15 milijonov, moram trditi, da ne bo splošnost takih sredstev nikdar stavila na razpolago. Posamezni uradnik, ki zavzema visoko mesto, mnogokrat niti ni siljajo plačan. Ta uradnik ne bo nikdar riskiral svojega dobrega renome-a svoje cele bodočnosti, kakor bi to storil, če ve, da ga krije posamezna osebnost-podjetnik in da to dela v interesu obrata v interesu znanosti in v splošno korist. Takl smo ljudje. Samo privatno gospodarstvo da to svobodo, samo delničar je tako širokogrud.

V nadaljnji debati socializacijske komisije je jasno začrtana osebnost generalnega ravnatelja. Ko so povdarjali zastopniki zmerne socializacije, da nikakor ne mislijo odpustiti generalnih ravnateljev, ki vsled svoje velike strokovne izobrazbe vodijo obrate, da pa radevolje pogrešalo delničarje-lastnike premožov, jim je odgovoril na to dr. Zatheman: kolikor se tiče generalnih ravnateljev, morete dobiti odgovor takoj. Za nje je stvar končana. Ti ne bodo delali naprej. Ne delajmo si nobenih iluzij, ker niti en generalni ravnatelj ne bo delal naprej, tudi če mu ponu-

Niže cijene, dok traje sadanja zaliba!

Nudjam
ukusno izradjene
naknadne
dijelove za
poramenice

vrlo rastezljive marke SOKOL, bolje od gumijevih! - Cijena po komadu njem. M —45, —50, —55, —60; nadalje nudjam moje podvezače marke „TVAJNE“, ukusno izradjene, od najbolje glasovirske žice, koji potpuno nadoknadjuju gumijeve (mnogobrojne zahvale!); cijena po paru 10 mm široke pocinjene M 140, pomjedene M 150, posrebrene M 210, pocrnjene M 170. Uzorke samo uz unapred poslani novac pridodavši M 1— za poštarinu.
Traže se prodavači i zastupnici!

Plativo kroz „Dresdener Handelsbank“ Dresden ili kroz Postscheckkonto Berlin N. W. 7 k. 83542.

Ivan Babič, Berlin 0.34.

Memeler Strasse 76/I. v.

Ribje olje pristno norveško, sveže
na drobno in debelo.
Naročila na upravo lista.

Tovarna

Jos. Reich,

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva vsakovrstno blago. — Kemično čisti obleke. — Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice: Maribor, Novomesto, Kočevje.
Gospodsk. ulica šte. 38, Glavni trg šte. 39.

Vsakovrstne

slamnate in volnene klobuke

slamnate torbice (cekarje) predpražnike; vse različne slamnate izdelke priporoča gospodom trgovcem in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tvorica slamnatih in volnenih klobukov
v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Otroka je treba krstiti.

Istolako pa potrebujete za svoje izdelke tudi primerne imena. Ako potrebujete tozadevnih nasvetov, obrnite se zaupno na

„ALOMA“

Ljubljana, Kongresni trg 3.

Kupim malo posestvo s hišo kje na Dolenj. ali Sp. Štajerskem, v kateri bi se nahajala trgovina ali gostilna s 5-10 orolov zemljišča. Ponudbe z navedbo cene na **Fr. Primc ml.**, Tominje 3 p. Ilirska Bistrica Julijska Benečija.

NAZNANILO. Cenj. odjemalcem trgovcem v ljudno naznanjam, da sem zopet dobil večjo pošiljatev sukanca, bombaža, aidesvile za prešivanje (štepjanje) ter rokavice **PO NIZKIH CENAH.**

Se priporočam

Oroslav Čertalič - Ljubljana - Sv. Petra cesta 23.

Domača tvrdka.

Solidne cene.

Velika izbira izdelane

obleke

vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloga vsakovrstnega blaga

za moške obleke, površnike in sukne, dalje

vata

za krojače v kosih in na metre.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica 9.

Najnovejši kroji.

Točna postrežba.

THE REX Co.

Ljubljana

Gradišče štev. 10

Gradišče štev. 10.

Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniškimi potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

FIRNIS

pravi laneni nudi

Ljubljana **SEVER & KOMP.** Ljubljana

dite milijone. Nima pomena govoriti o teorijah. Pokažite mi enega ravnatelja, ki bi hotel delati naprej v slučaju, ko ne bi več vodil svojega obrata, o katerem ve, da odvisi od uspeha njegova socialna pozicija in njegova izvanredna neodvisnost. To niso podvrženi ljudje, so kralji na svojem polju.

V tem tonu se vodi debata naprej. Z nepotostjo pričakujemo izida, od katerega odvisi sodba o prvem znanstvenem socializacijskem poskusu velike premoškovne industrije na Nemškem.

NARODNO GOSPODARSTVO

DOMAČA TRGOVINA.

Prodaja dalmatinskega vina po Primorju. Vinska trgovina v Dalmaciji se mora boriti z velikimi težavami, ker so vinogradnikom in trgovcem z vinom zaprta večji del ona izvozna področja, na katera so bili do sedaj navezani. Radi tega so prodajali nekateri dalmatinski trgovci in lastniki ladij svoje vino na veliko iz ladij v raznih lukah našega primorja, ne da bi bil radi tega kdo tamošnjih interesentov oškodovan.

Ker pa to nekaterim upravnikom ni bilo po volji in so delali tej trgovinski panogi neprimerno, je izdal oddelek min. za trgov. in industrijo v Zagrebu odlok, s katerim pod gotovimi pogoji dovoljuje vsem vinskiim trgovcem v Dalmaciji prodajati iz ladij na veliko vino, najmanj 1 hektoliter v vseh primorskih lukah Hrvaške in Slavonije. Trgovci oziroma vinogradniki mora dokazati, da ima na teritoriju kraljevine SHS obrtni list z vinom in da je vplačal naložene mu davke.

Situacija v domači trgovini. Iz Amerike, Anglije in Francije prihajajo poročila o neprestanem padanju cen. Eden izmed glavnih vzrokov je kakor smo že poročali zavednost konzumenta, ki je omejil svoje potrebe na minimum in ki čaka z nakupom navzlic temu, da so cene nekaterih važnih izdelkov in pridelkov padle na polovico. Podobna situacija nastaja pri nas. Ono brezumno kupovanje potrebnega in nepotrebnega blaga s strani občinstva, ki ni zaupalo v notranjo vrednost dinarske novčance, je že davno nehalo. Konzument pričakuje tudi pri nas nižjih cen in omejuje vedno bolj svoje potrebe. Naravna posledica tega je pomanjkanje denarja v trgovini, o čemer se že sliši številne tožbe. Banke bodo morale odpovedati kredite in zvišati obrestno mero na vloge, trgovci pa bodo morali plačevati posojila veliko dražje kakor do sedaj. Če bo trajala kriza naprej, bodo mnogi trgovci, ki so naložili ogromne kapitalije v blago, prisiljeni čakati na nižje cene, kar bo naravno povzročilo velike izgube in konkurze slabših podjetij.

IZVOZNA IN UVOZNA TRGOVINA.

Izvoz blaga iz Hrvatske. Često se je opozarjalo na to, da gotovi izvestni trgovci izrabljajo svoj položaj in mesto da bi dobavljali naši armadi, izvažajo blago v Avstrijo. Te naše vesti potrjuje sedaj dunajski časopisje samo. Meso, kupljeno v Hrvatski se sme izvažati v Avstrijo samo preko Maribora. Obstaja sedaj sumnja, da se pod imenom hrvatskega blaga izvozi tudi štajersko ali kranjsko. V Sloveniji skačejo cene blaga naglo tako, da je doseglo meso že 20 K na kg žive teže. Iz Jugoslavije v Avstrijo postavljeno meso stane tamkaj 42 jgsl. kron. Zaradi te visoke cene se v Sloveniji ostro pazi, da se izvažajo samo blago iz Hrvatske. Pred nekaj dnevi je bil ustavljen v Celju transport 400 volov in ker se je lastnik izkazal z izkaznico volnega dobavitelja, mu je bil nadaljni transport zopet dovoljen.

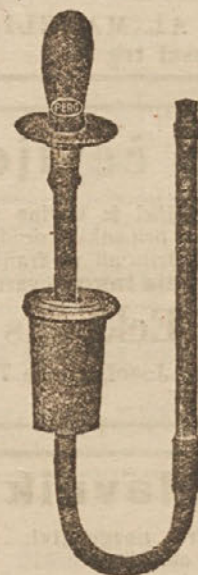
Izvoz rib. Po naredbi začasnega finančnega ministrstva od 30. novembra t. l. št. E. b. 3.333 je izvoz rib oproščen carine in osiguranja valute in sicer onih, ki se love v množinah n. pr. sardele, tunine itd. ter onih rib v sladkih vodah, ki se goje v ribnjakih in katere izvažajo lastniki ribnjakov.

Položaj italijanskega lesnega trga. Žive potrebe po rezanem lesu je Italija krila predvsem iz Čehoslovaške, Avstrije ter Jugoslavije in sicer v taki meri, da Italijani danes nočejo kupovati več drugače, nego po izdatno znižanih cenah. Za deske od dolžine nad 4 m manjka v Italiji vsak interes, ker mora italijanski izvoznik upoštevati, da stane morsk transport v Levanto

VARSTVENA ZNAMKA.

„PERO“

POSTAVNO VAROVANA.

MAJKE

koje volite svojo djecu, zahtevajte

samo predmete za sisanje zaštitnom markom

„PERO“.

Ova marka nadvlada zbog svojih izvrstnih elastičnih svojstva i žilavosti svojom vanrednom kakvoćom sve gumaste vrste, što su dosada došle na trg.

Garniture za sisanje, kompletne boce za sisanje, odojčeta, sisaljke za boce i ušča marke „PERO“ prodavaju:

Baloh Janko,

Demšar & Osenar, I. Korenčan, Anton Krisper, I. Samec v Ljubljani, Adamič Anton v Kranju in König Josip v Celju.

V Ustanovljeno 1903.

Stampilje

iz kavčuka in kovin

Katalog franko

Pečati Šablone Kliseji za tisk

Vzvodne tiskalnice

Modeli za predtiskanje perila itd.

Datum-stampilje lastnega izdelka.

ANTON ČERNE

graveur

Ljubljana, Dvorni trg 1

Najmodernejšše

obleke

lastnega izdelka, tu- in inozemsko

manufakturno in modno blago

razpošilja Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK ... LJUBLJANA

Dvorni trg. -- Pod Narodno kavarno.

„OST-EXPORT“

Organ für den Waren-Austausch zwischen Mittel- und Ost-Europa

List za izmenjavo blaga med srednjo in vzhodno Evropo

Razširjen po Finski, Poljski, Čehoslovaški, Rumuniji, Bulgariji, Jugoslaviji, izhaja v Berlinu.

Zastopstvo: Anončna ekspedicija **AL. MATELIČ**, Ljubljana, Kongresni trg 3.

za deske nad 4 m dolžine 20 frankov v zlatu za kubični meter več nego za deske, ki so dolge samo 4 metre.

POLJEDELSTVO.

O racionalnem obdelovanju vinogradov. „Jadranski Merkur“ prinaša članek pod imenom „Korist od racionalnog obradivanja vinograda“, iz katerega povzemamo sledeče: Po približni službeni statistiki zavzema vinogradništvo v celi Jugoslaviji 260.000 ha zemljišča, ki daje približno 5.000.000 hl vina. Največ zemlje za pridobivanje grozdja je obdelano v Dalmaciji (76.000 ha), Sloveniji stoji s svojimi 35.000 ha na petem mestu. Po tej statistiki producira 260.000 ha samo 5 milijonov hl, kar da 20 hl vina na en hektar (7000 trt 2000 litrov vina). Če se oziroma na mlade vinograde, ki še ne rodijo, bi bila povprečna produkcija enega hektara 25—30 hl. Vzrok te minimalni produkciji je zanemarjanje vinogradov vsled vojne, neracionalno obdelovanje vinogradov in neposlušnost naših vinogradnikov. Za racionalno obdelovanje vinogradov nam mora služiti kot najboljši primer Francija, ki zavzema prvo mesto na svetu, ne samo po kvantiteti, temveč tudi po kvaliteti vina. Francija ima preko 1.500.000 hektarjev vinogradov s produkcijo nad 70 milijonov hl vina na leto. Da zboljšajo svoja vina, pustijo Francozi zapasti grozdje takozvani plemeniti plesni (*Botrytis cinerea*), in delajo iz takega plesnivega grozdja fina likerna vina. V Franciji varira produkcija vina na hektar med 40 in 120 hl in to boljše vina kakor naše.

Kakor znano je trina uš ali filoxera ubila naše vinograde, ki so jih vinogradniki potem zasadi z ameriškano trto. Večji produkti vina iz grozdja ameriške trte pa ne tiči vzrok v trti sami, ampak v racionalnejšem obdelovanju vinogradov, ki so si ga vinogradniki prisvojili šele potem, ko jih je zadela katastrofa. Obnovojeni vinogradi na podlagi ameriške trte zahtevajo večjo nego in več truda, kakor je to zahtevala domača trta in radi tega prinašajo tudi večji prihod.

PROMET.

O carinskem postopanju v Zagrebu. Po naredbi ravnateljstva državnih železnic je določeno, da se mora vse carinsko blago namenjeno za Zagreb odpremljati na skladišče Ornstein in Spitzer v Zagrebu. Zaradi te naredbe so bili neprijetno tangirani interesi ostalih skladišč v Zagrebu, ker se na eni strani daje takorekoč monopol samo eni tvrdki, na drugi strani je pa

ravnateljstvo prekoračilo svoj delokrog. Omalovažujoč državljanska prava posameznikov. Z ozirom na ta položaj je združenje Zagrebških skladiščnikov najelo od javnega skladišča d. d. v Zagrebu večji prostor, ki bo namenjen kot skladišče za carinjenje blaga ter nastanitev carinarne. Istočasno se je proti enostranskim naredbim ravnateljstva državnih železnic vložil protest na ministrstvo saobraćaja. Kakor je dosedaj znano poslalo ministrstvo saobraćaja v Zagreb posebno komisijo, ki bo imela nalogo preiskati ta slučaj do njenega zaključka pa je dovoljeno združenju Zagrebških odpremljnikov uporabljati najeto skladišče in na svoje stroške v njem nastaviti carinarnico. Obenem je združenje Zagrebških odpremljnikov sklenilo in se držalo zgraditi v najkrajšem času velika moderna odpremlna in carinska skladišča, kjer se bo mogla nastaniti carinarna z vsem svojim uradništvom. Projektirana carinska skladišča bi mogla prevzeti 300 vagonov, skladišča združenja pa 1000 vagonov blaga.

Težkoče v prometu.

V trgovskih krogih Vojvodine se že dalje časa pojavlja nezadovoljnost zaradi prometnih težkoč, ker primanjkuje vagonov, ki bi imeli izpeljati žetev in drugo blago. Dasi ravno je ministrstvo saobraćaja obljubilo, preskrbeti dovoljno število vagonov za odpremo žetve, vendar zastaja promet ravnotako kot preje in je redna trgovina z gospodarskimi produkti onemogočena. Poleg tega nedostanka se je pojavila brezvestna trgovina z vagoni, ki je imela za posledico, da je ono majhno število vagonov, ki so bili na razpolago, prišlo v roke onega, ki je znal in mogel dovolj plačati. Ako se poleg tega upošteva tudi favoriziranje odpremljanja vojaškega blaga potem je razumljivo, da trgovci s trgovino zastajajo in na ta način večejo svojo gotovino na kupljeno in plačano blago, kar se pri današnji dragini denarja gotovo občutno pozna.

Tem prometnim težkočam na se pridružijo še odredbe o zapiranju gotovih prog za blagovni promet. Razumljiva je tedaj nezadovoljnost vojvodinskih trgovcev in upravičene pritožbe na ministrstvo saobraćaja, da se urede končno prometne težkoče tako, da bo omogočeno redno trgovsko poslovanje, kar ni le v interesu trgovcev, ampak tudi države same.

CARINA DAVKI IN MONOPOLI.

Invalidski davek.

Finančni zakon za leto 1920/21., ki je bil te dni uveljavljen, vsebuje tudi invalidski davek,

kateri se bo vporabil za kritje podpor invalidom. Ta davek so dolžni plačevati vsi oni davčni obvezanci, ki plačujejo neposredne davke. Invalidski davek se bo odmerjal v Sloveniji od sledečih neposrednih davkov z državnimi prebitki vred: zemljarine, lišnih davkov, obće pridobnine, posebne pridobnine, rentnine, plačarine in davčine na tantijeme. Do vsote predpisanih neposrednih davkov znaša invalidski davek do 80 K 8 K, do 200 K 24 K, do 400 K 48 K, do 800 K 96 K, do 1200 K 144 K, do 2000 K 248 K, do 3500 K 348 K, do 4000 K 500 K, do 6000 K 756 K, do 8000 K 1040 K.

Invalidski davek raste pri višjih predpisih progresivno in se stopnjuje do 20% odmerne podstave.

Državni in zasebni nameščenci invalidskega davka od rentnin, katerih celoletne plessti do 80 K, dobe de- narni zavodi od davčnih oblasti, posebna navodila.

Na vsoto dosedaj plačanih davkov za leto 1920 je treba plačati invalidski davek najkasneje do 1. decembra t. l., po že omenjeni lestvici. Po tem roku se bo davek iztirjal prihodnim potom.

DROBNE GOSPODARSKE VESTI.

Italijanski konzulati po Dalmaciji.

Kakor javlja „Temps“ se je dogovoril minister grof Sforza z italijanskimi eksnerti o posebni polnomoči, katero bodo uživali italijanski konzuli v Dalmaciji na podlagi rapalske mirovne pogodbe. Ti bodo imeli mnogo širša pooblaščenja nego oni konzuli, ki zastopajo italijanske interese v drugih državah, ker ne bodo samo diplomati, marveč bodo zastopali suverensko oblast nad Dalmatinci italijanske narodnosti. Italijanski konzuli za Dalmacijo bodo izbrani iz vrst najboljših uradnikov in bodo podrejeni ministrskemu predsedstvu in vnanjemu ministstvu.

POLITIČNI PREGLED

Rapalska pogodba se še vedno ni izvršila, četudi je že pri nas in v Italiji ratificirano. Prva ovira v tem oziru je zloglasni D'Annunzio, ki je zasedel del Jugoslaviji priznanega ozemlja, predvsem otoka Rab in Krk. Vendar pa kaže sedaj italijanska vlada več volje za lojalno in hitro izvršitev samnageritske pogodbe. Da skloni

Iz malega raste veliko.

Prosto po nemški trgovski povsti „Vom Stiff zum Handelsherrn“ od Fr. W. Stern-a.

(Dalje)

„Jaz sem o tem prepričan! Gospod je bogat ter dobi še poleg tega precej veliko v državnih papirjih naloženo privatno premoženje gospoda Pavloviča. S trgovino itak ne more sam ničesar začeti in bo ravno radi tega radevolje pripravljen, da Vam jo prepusti, tem boljše, ko Vas ravno osebno pozna in ve, da Vam lahko mirno zaupa.“ „Kljub temu si naložim težko breme odgovornosti. Čim večja je trgovina, tem večji je tudi riziko in vsa teža dela.“ „gospod Kovačič, prav rad delim to delo z Vami. Ne glejte v meni samo egoista in ne verjemite, da mislim le na svojo bodočnost, ako Vam predlagam ta načrt. Če bi z mojim načrtom ne bilo nič, potem se lahko po končani likvidaciji tudi kam drugam zatečem, vendar bi mi bilo vsekakor ljubše, ako svoje namere uresničim in še nadalje delam v trgovini, na katero sem se tako resno navezal. Seveda bi si želel malo več samostojnosti, kakor sem jo imel pri gospodu Pavloviču. Pokojnik je bil kakor Vam je gotovo znano, izredno konzervativen. Naša trgovina bi se morala s kapitalom, ki ji je bil na razpolago, mnogo bolj razširiti, in čisto sem mogel na svojo žalost opaziti, kako so bile nove zveze in novi predmeti, ki so se nam nudili, odklonjeni, kako je šla na tržiščih, kjer smo imeli preje svoj reden večji promet, naša trgovina korak za korakom navzdol, baš radi tega, ker se ni namesto oslabilih ali odpadlih zvez poskušalo novih. Gospod Pavlovič je bil v tem oziru tako zaprt, da nisem mogel nanj vplivati. Verjemite mi gospod Kovačič, težko se stori človeku, če je prisiljen k nedelavnosti, pa bi vendarle rad delal.

Želja po večjem in samostojnejšem delokrogu me je navedla, da sem Vam predlagal prevzeti

Pavlovičevo trgovino, ki se Vam bo mogla še prav dobro izplačati. Predvsem bi morali paziti na prekomorski promet, ki je danes šele v povojih, oziroma ga še skoro nič ni, ki pa bo postal nuja posledica, ako hočemo dati svoji državi tisti zanos, ki ji po svoji legi in naravnem bogastvu gre. Imajte zaupanje, gospod Kovačič, v podjetje in verjemite mi, da boste našli v meni marljivega in poštenega sodelavca.“

„O tem ne dvomim niti trenutek dragi Prinčič toda midva vendarle ne bova mogla zado- stovati. Priznati Vam moram, da ima cela stvar zame mnogo zapletenosti, vendar moram o- misliti tudi na težkoče. Za vse naše načrte in misli o bodoči trgovini si nam bo treba vzgojiti ljudi, ki se jim bodo z veseljem in veseljem posvetili.“

„Toda to pri vas vendar ne bo težko, gospod Kovačič?“

„Zakaj ravno pri meni?“

„Zato, ker imate v Vaših sinovih zmožne de- lovalne moči, katere bo treba samo gojiti v Vaše in v njihovo lastno dobro.“

„To je istina in reči Vam moram, da bi bil ta način najboljša rešitev vnašanja o bodočnosti mladih otrok. Že danes jutraj sem mislil o vsem tem in kot nalašč so mi prišli Vaši načrti v tej stiski na pomoč. Vendar pa nočem samovoljno posegati v usodo svojih otrok, upoštevati hočem želje in stremilente vsacega posameznega. Toda dovolite, da bom o tem še s svojo ženo premislil. Gotovo imate danes zvečer čas izvolite se o- gla- siti po večerji pri nas. Pri čaju ali črni kavi se bomo z našo mladino in naraščanjem o celi stvari pomenili in čuli, kako ona misli.“

S temi besedami je gospod Kovačič podal svojemu znanu roku, ki je z veseljem obljubil, da se odzove prijaznemu povabilu in prisostvo- vanju rodbinski sednici.

Zvečer je prišel gospod Prinčič k rodbini Kovačičevi, kakor je bilo dogovorjeno. Gospa Kovačičeva je postregla z duhtečo srbsko črno kavo

in kmalu se je razvil vsestranski živahen raz- govor.

„Oče“, je zaklical Ivan, „danes nas je vprašal v šoli razrednik kdo bo iz gimnazije izstopil; vprašal je tudi kakšen poklic si bo izbral.“

„Kaj si odgovoril ti na to?“

„Dejal sem, da še ne vem; da nisi ti še ni- česar odločil.“

„Koliko jih bo izstopilo?“

„Deset ali dvanajst se jih je javilo. Vsi so rekli, da bodo trgovci.“

„Ali bi ti tudi rad postal trgovec? Če izstopiš iz gimnazije?“

„Zakaj pa ne, oče. Takoj bi šel k tebi kot učenec.“

„Kaj pa vidva, Dušan in Franjo? Ali bi imela veselje zapustiti šolsko klojo in bi zamenjati z pisarniškim stolcem?“

Oba brata sta se spogledala nekako vzdrugi in nista vedela trenutno nikakega odgovora.

„In ti Milan“, vpraša oče najstarejšega, „ka- ko pa ti sodiš o trgovskem poklicu? Ti bi bil sijalen učenec.“

„Jaz skoraj ne pridem več vpoštev, oče kajti človek vendar ne dela mature zato, da postane samo trgovec.“

„Tako, tako. Da postanem samo trgovec, pra- viš? Ti misliš tedaj, da ne potrebuje trgovec znanja, Lepe nazore imaš o našem stanu. Ali ni res gospod Prinčič?“

Milan je postal rdeč do ušes pri teh besedah svojega očeta.

„Oprostite, gospod Kovačič, Milan se je go- tovo samo nerodno in slabo izrazil. Hotel je gotovo reči, da je način učenja za trgovca du- gačen nego za dijaka, kajti pri tem leži to, če v teoretični znanosti, dočim pri trgovcu v pra- tični. Zaraditega on gotovo misli, da znanje, ki ga je pridobil v šoli ne bo mogel zadostno upo- rabiti kot trgovec ter ga bi bilo škoda, če bi postal le trgovec.“ Milan je pritrjevalno pokimal z glavo. „To je Vaše mnenje“, je nadaljeval go-

reškega prenapetega in blazneža, je proglasila od 1. dec. dalje blokado nad Reko, dočim stoje kraljeve laške čete i na suhem na straži.

Rusko-poljska mirovna pogajanja kažejo sumljiv zastoj. Obe stranki si očitata, da se je kršila preliminarne pogodbe. Seveda boljševidnim generalom in komisarjem je zrastle pogum, odkar so rdeče čete uničile Wranglovo in Petljurovo armado. Bajce ima Rusija novih 21/2 mil. mož na razpolago, da jih vrže proti osovraženi pa zmagovalni Poljski.

Po uvidenju poljske ljudovlade, tako sanja ruska sovjetska gospoda, bi se dali tudi boljševidni nauki zanesti na zapad v toliki meri, da bi zadali smrten udarec kapitalistično-individualističnemu družabnemu redu zapadnih držav.

Pod takimi okoliščinami bo težko vzdržati sovjetski Rusiji tudi le gospodarske stike, in mora pasti tudi zadnji angleško-ruski trgovski dogovor v vodo.

V zadevi je zborovala zveza narodov.

Sprejela je načrt v upravni organizaciji (občni zbor), svet in tajništvo zveze narodov. Gospodje delegati so se tudi dotaknili versailleske in ravne pogodbe, pa le v toliko, da so sklenili, da vraščanje revizije ne spada v njihov delokrog.

Sklenil se je tudi sprejem Avstrije v zvezo narodov, dočim se Nemčija, zlasti z ozirom na francoski ugovor, potem Madžarska in Bolgarija še niso sprejele v to mednarodno korporacijo.

Madžari se zopet razburjajo. Silno jih je srekla jugoslovansko-laška konvencija v medsebojni pomoči naše in laške države proti prevratnim stremljenjem v Avstriji in Madžarski, kojih namen bi bil vzpostavitev Habsburžanov. Madžari vidijo v tem ost proti sebi, vendar pa se tolažijo po svoje in razlagajo dogovor z visokega madžarsko-ironičnega stališča. Seveda po jugoslovansko-českem dogovoru pa še nova mednarodna neprijetnost, to je za še vedno oholi madžarski narod preveč.

Mala ententa obsega še vedno samo Jugoslavijo, Čehoslovakijo. Razni državniiki (bolgarski in rumunski ministriški predsednik (so sicer potovali križem po srednjeevropskih državnih prestolnicah, toda pravega rezultata pogajanja v tem oziru še niso pokazale. Vrhutega ovira orientacije spor za izraznjen grški kraljevi prestol.

\$\$\$ CENE \$\$\$ ZADNJEGA TEDNA

Domači trg.

6. decembra. Žito. Osijek, cene so ostale neizpremenjene, trgovina je slaba, ker je železnica ustavljena ves promet do 6. t. m.

Indija: pšenica 960—70, nova koruza 380 do 385, promet je slab, ker se blago ne more tovoriti.

Yukovar. Povpraševanje živahno, za pšenico se plača 10 K več.

Zagreb. V podrobni trgovini, kava kuba 78, santos 66 K za kilogram.

Les. Začetkom decembra so bile cene različnim vrstam lesa sledeče: hrastova stebila I. razred 2000—2800 K, II. razred 800—1200 K, hrastova stebila za furnirje 3200—4500 K, fino hrastovo blago 5500—7000 K, deske (hrast) do 50 milimetrov 3000—4500 K, bukova stebila I. razred 600—750 K, javor I. razred 1000—2000 K, železniški pragi (hrast) 140—170 K.

Blagovna borza v Zagrebu. Rafinirani špirt iranko postaja 24.75, sirovi špirt 16 K en liter.

Svetovni trg. Frakfurter Zeitung, javlja sledeče cene: New York: 4. decembra centrifugalni sladkor 5.76 centov za 1 angleški funt, kar odgovarja našim 18.43 K za 1 kg po kurzu 136 k on za en dolar. Kava loko 7 centov za 1 funt, kar odgovarja našim 20 K za 1 kg, bombaž loko 16.15 centov (45 K za 1 kg).

Chicago. 4. decembra: pšenica (za termin december) 170.25 za 100 angl. funtov (509 K za 109 kg), mast (termin januar) 14 centov za funt (42 K za 1 kg).

BORZA.

Številke v oklepajih značijo najnižji in najvišji kurz v pretečenem tednu. Zadnje notiranje izven oklepaja.

Zagreb. Deviza: Berlin 195—198 (197—199, 198—20); Milan 509—512 (505—510, 509—512); New York 139—140.50 (136—137, 139—140.50); Praga 165—166 (165—166, 165—167); Dunaj 25.15—25.50 (26.15—26.60, 27.3—27.50).

Valute.

Dolarji 138—139.25 (134.50—137, 138—139.25); avstrijske krone 27—29.50 (28—29, 29—30); češke krone 155 (160.65, 162—165); marke 192—195 (196—198, 197—198); lire 500—505 (495—500, 500—505).

Na novo vpisane firme in izpremembe pri že vpisanih.

Izvleček iz „Uradnega lista“.

Josip Riemer, zastupstvo i skladište tvornice crnila Aug. Leonharda (Badenbach), u Zagrebu. (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 28798 gr. R/1361 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 28. listopada 1920.)

Ivan Linarić, trg. specerajskom, kolonijalnom, prekomorskom i galanterijskom robom u Zagrebu. (N. N., b. 264., 19. nov. 1920. — b. 28797 gr. R/1554 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 28. listopada 1920.)

R. Kubiček i drug. trg. gotovim pokućtvom u Karlovcu. (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 17442, gr. R/608 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 30. listopada 1920.)

„Gradjevno poduzetništvo inženjers Dragutin Dvornik“, sa sjedištem u Karlovcu. (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 17436, gr. R/607 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 30. listopada 1920.)

Karlovcu. (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 17558, gr. R/637 — 1920. — upis u trg. reg.

Luj Stefan, stolarija i trg. gotovog pokućstva u za inokosne tvrtke 2. listopada 1920.)

Ladislav Lopatki, trg. mješovitom robom u Varaždinu. (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 5207, gr. 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 16. listopada 1920.)

Jovanović i Pankerić, trg. manufakturnom robom u Rumi (Srijem). (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 11051, gr. R/11051 1920. — upis u trg. reg. 3. sept. 1920.)

Petar Štimac, trg. sitničarskom robom u Perušcu. (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 3574, gr. i 6177 gr. P/89 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 25. lipnja 1920.)

Antoniće udove Vončina, trg. sitničarskom robom u Gospiću. (N. N., b. 264., 19. XI. 1920. — b. 610, gr. R/137 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrtke 30. listopada 1920.)

(Izvlaček iz „Urad. lista“)

„Indus“, delniška družba za industrijo usnja in usnjatih izdelkov v Ljubljani, s sedežem v Ljubljani. (U. l., št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1209, Rg. B I. 129/1. — upis v reg. fir. 27. sept. 1920.)

„Ljudska tiskarna“ d. d. v Ljubljani. Obratni predmet: ustanavlja, nakupuje in upravlja tiskarska podjetja, ki se bavijo z razmnoževanjem

spod Prinčič, „toda pripomniti moram takoj, da je zastarelo. Predizobrazba za trgovca ne more biti nikdar dovolj dobra. Čeprav ste v Vaših letih starejši nego drugi učenci, vendar Vam omogočite Vaše znanje in izobrazba, da si hitreje uživate v Vaš poklic.“

„Tako bi tedaj prišli do točke.“ je začel gospod. Kovačič, katero smo nameravali razrešiti. Danes smo hoteli priti do zaključka, ki naj bi odločil v Vašem bodočem poklicu. Kot Vam je gotovo že znano, je šef gospoda Prinčiča, gospod Pavlovič, včeraj nenadoma umrl v Sarajevu. Vse svoje premoženje in trgovino, ki je mnogo večja od moje, je zapustil svojemu nečaku. Jaz mislim prevzeti Pavlovičevu trgovino, ker kaže vse na to, da je njegov nečak ne bo več nadalje vodil. Gospod Prinčič mi je stavil na razpolago svoje moči in bogata izkustva. Vso trgovino nameravam izdatno razširiti in naša posebna namera je, okrepiti in razširiti prekomorsko trgovino. Gospod Prinčič in jaz imava namen zastaviti vse naše moči v procvit tega podjetja, toda za vse midva klub temu ne moreva zadovoljiti, temveč nam bo potreba še drugih zmognih sodelavcev, ki bodo imeli smisel veselje in ljubezen do dela. Če smem na Vas računati, moj sirovi, potem prevzamem to breme naše, drugače na ga ne zmorem.

Ako imate kake posebne želje, dajte mi jih samo izraziti, toda reči Vam moram takoj, da o študiranju vseh štirih ne more biti govora. Ako na ste pripravljeni sodelovati v razširjenju trgovine potem Vam zagotovim da boste imeli v meni in gospodu Prinčiču dva požrtvovalna in vestna učitelja.

„Oče.“ je zaklical Ivan. „Jaz bom takoj jutri javil v šoli da izstopim in postanem trgovec.“ „To bo presenečenje, ko se odlaviva v šoli.“ Sta delala Dušan in Franjo.

„Premislita dobro.“ je nadaljeval gospod Kovačič, da se ne bodeta kesala, ko zapustita šolo.“ „Na noben način.“ sta odgovorila skoro

enoglasno. „Ako me moreš rabiti oče.“ je vstal in rekel Milan. „sem Ti radevolje na razpolago.“

„Toda nobenih žrtv, Milan!“

„Ne, oče. Ti nam stvar predlagaš in gotovo je, da nam more biti edino le v dobro, ako namazamo uresničiti Tvoje načrte. Gospod Kovačič je podal roko gospodu Prinčiču. „Tako bi tedaj bilo preskrbljeno za dober naraščaj.“ je vzkliknil. „Midva sva razdela težko dolžnost, do naših novih učencev, toda zastavila bova vse svoje moči v to, da jih vzgojiva v resne sodelavce in poštene trgovce. Mladina tu Vam pa sedaj predstavim Vašega bodočega družnega šefa. In prikurista hiše Mihajlo Kovačič. Imejte spoštovanje pred njegovim značajem in skušajte mu postati enaki. Dokler pa ne uredimo pogodbo z Pavlovičevimi dediči ostanete še v šoli, da dokončate vsak svoj razred in upam, da boste že 1. oktobra mogli stopiti v svoj nov poklic.“ Vsi štirje mladenci so čutili v sebi vso resnost tega trenutka, ki je tako nanaglo posegel v njih dosedanje življenje, obenem pa ono živahno navdušenost in željo po novem, ki je tako značilna za mladino.

V duhu so se že videli kot resne trgovce, ki drže najrazličnejše vezi in niti s tujnimi državami in narodi v svojih rokah.

„Tedaj se velet trgovina.“ je vprašal Prinčič. „deli v trgovino na celini in uvozno ter izvozno trgovino. Izvozno trgovino pa zopet v evropsko in prekomorsko.“ „Popolnoma pravilno.“ je pripomnil gospod Prinčič. „Poleg tega poznamo še konsignacijsko in komisijsko trgovino ter agenturo.“ „Ali ni konsignacijska in komisijska trgovina eno in isto?“ je vprašal Ivan. „Na noben način. Tako agent kakor tudi komisijski se bavita sicer na tui račun proti odškodnini ali proviziji z raznečanim komisijskega blaga. Vendar pa obstoja razlika v tem, da agent pri trgovini le posreduje in sklene kupčije direktno med kupcem in prodalalcem, dočim komisijski kupcuje v svojem lastnem imenu. Raz-

ložiti vam hočem takoj s primero. Postavim da ponudimo mi našemu zastopniku v Sofiji različno blago v prodajo. Del tega blaga proda on pri tvrdki X. O tej kupčiji nas on potem obvesti, in v slučaju, da kupec prihiti srečujemo kupčijo. Mi odpošljemo tedaj naročeno blago naravnost tvrdki X in sicer v svojem imenu in na svoj riziko. Agent sprejme od nas le dogovorjeno odškodnino ali provizijo za vse nadaljne in posebne plačilne pogoje, kupčije napram dobavitelju pa ni na noben način odgovoren. Izvzemši seveda, da ni bilo dogovorjeno, da mora agent jamčiti za plačilno zmožnost svojih klientov.

Ako pa ponudimo komisijski tvrdki v razprodajo blago, potem oskrbi ona samo razprodajo ponudnega blaga v svojem imenu. V tem slučaju mi niti ne vemo kdo je kupec, temveč se držimo edino le komisijske tvrdke, ki nam edina jamči za znesek, kateri nam pripada po odbitku provi-

Istotako je pri nakupovanju. Skoro večina večjih industrijalcev ima svoje izvozne zastopnike v vseh večjih tržiščih. Ako potrebujemo za izvoz ta ali oni predmet, obrnemo se na kateregakoli izvoznega agenta zaželjene stroke, ki potem posreduje kupčijo t. j. naveže nas naravnost na svojo hišo, in edino od te more zahtevati po sklenjeni kupčiji svojo nagrado. Ako pa nasprotno potrebujemo katerikoli angleške in francoske predmete, za katere nam ni znan prvi vir, potem se obrnemo do komisijske tvrdke, ki se bavi z zaželjeno stroko. Ta nam preskrbi naročene predmete ne da bi vedeli za pravega dovatilja ali stopili z njim celo v zvezo.“

(Dajte prih.)

Reklama je zlato.

(Izvadak iz „Narodnih Novin“.)

- raznega tiska: pridobivanjem koncesij, izvrševanjem, kupovanjem, sklepanjem in sodelovanjem pri vseh v njeno stroko spadajočih poslov. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1485, Rg. B I 133/1. — upis v reg. fir. 27. septembra 1920.)
- Amalija Rozman**, trg. z mešanim blagom na Javorniku. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1891, Rg. A III 83/1. — upis v reg. fir. 27. sept. 1920.)
- Janko Potočnik**, trg. z deželnimi pridelki na drobno v Škotijski Loki. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1495, Rg. A III 84/1. — upis v reg. fir. 27. sept. 1920.)
- L. Fürsager**, trg. z mešanim blagom na debelo in drobno v Radovljici. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1509, Rg. A III 84/1. — upis v reg. fir. 27. sept. 1920.)
- Franc Izgoršek**, tovarna pohištva in stavbnih del ter elektrarna, Šmartno pri Litiji. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1521, Rg. A III 86/1. — upis v reg. fir. 27. sept. 1920.)
- Pavel Bertonec**, valjni mlin, Domžale. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1540, Rg. A III 88/1. — upis v reg. fir. 27. sept. 1920.)
- Angeloslav Hrastnik**, trg. z mešanim blagom v Ljubljani. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1541, Rg. A III 89/1. — upis v reg. fir. 27. septembra 1920.)
- Elektrarna Beč & Ko.**, d. z o. z. Novo mesto. Tvo niško proizvodnje električne sile in nje oddajanje za razsvetlavo in pogon. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 204/20, vpisn. C 18/1. — upis v trg. reg. 11. oktobra 1920.)
- Zadruga slavnika in klobučarjev v Domžalah**, r. z. z o. z., s sedežem v Domžalah. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1467, Zadr. VII 34/1. — upis v zadr. reg. 25. sept. 1920.)
- Tvornica učil in šolskih potrebščin v Ljubljani**, r. z. z o. z., s sedežem v Ljubljani. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 1482, Zadr. VII 37/1. — upis v zadr. reg. 25. sept. 1920.)
- Hranilnica in posojilnica pri Sv. Urbanu pri Ptuju**, r. z. z n. z., s sedežem pri Sv. Urbanu pri Ptuju. Namen izboljšanje gnetnih razmer z varčnostjo in kreditom svojih članov. (U. l. št. 133., 18. XI. 1920. — F. 898/20, zadr. II 73/1. — upis v zadr. reg. 26. sept. 1920.)
- „Zasliki dom“**, r. z. z o. z., s sedežem v Ljubljani. Zadruga preskrbuje državnim uradnikom zaposlenim v kmetijski, gozdarski ali drugi sorodni stroki, stavbni prostor in sprčo stanovanjske bede vsaj zasilne domove z vrtovi za strokovno uporabo. (U. l. št. 134, 22. novembra 1920. — F. 1543, zadr. VII 43/1. — upis v zadr. reg. 30. sept. 1920.)
- „Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Izlakah pri Zagorju ob Savi“**, r. z. z o. z. v Izlakah pri Zagorju ob Savi. Namen zadruge je pospeševanje gospodarske koristi svojih članov. (U. l. št. 134, 22. novembra 1920. — F. 1552, zadr. VII 46/1. — upis v zadr. reg. 30. septembra 1920.)
- „Prva haloška trgovina z vinom Ante Korenjak in drug“**, s sedežem pri Sv. Barbari v Haložah. Obratni predmet: nakupovanje in prodajanje vina na debelo. (U. l. št. 135, 23. novembra 1920. — F. 904/20, Rg. A II 5/1. — upis v reg. 11. oktobra 1920.)
- Kirac & Drug**, trgovina z vinom v Celju. (U. l. št. 137, 26. XI. 1920. — F. 357/20, R. A. II. 58/1. — upis u trg. reg. 13. X. 1920.)
- Vjekoslav Bratina**, trgovina s stavbnim materialom v Križevcih. (U. l. št. 138., 26. XI. 1920. — F. 883/20, R. A. 3/1. — upis u trg. reg. za firme posameznih trgovcev 11. X. 1920.)
- Karl Hanžeković**, trgovina s klavno živino in mesarstvom v Križevcih. (U. l. št. 138., 26. XI. 1920. — F. 938/20, R. A. II. 6/1. — upis v trg. reg. za firme posameznih trg. 11. X. 1920.)
- H. Vielhaber**, trgovska agentura in komisija v Mariboru. (U. l. št. 138., 26. XI. 1920. — F. 925/20, R. A. I. 299/1. — upis v trg. reg. 11. X. 20.)
- J. Hausman**, trgovina z mešanim blagom v Račjem vrhu. (U. l. št. 138., 26. XI. 1920. — F. 936/20, R. A. II. 2/1. — upis v trg. reg. 11. X. 1920.)

- „Domovinska proizvodnja drva“** d. d. u Zagrebu. (N. N., b. 265., 20. XI. 1920. — b. 30731, gr. R — 1692 — 1920. — upis u trg. reg. 9. studenoga 1920.)
- „Slatinska industrija drva“** d. d. u Zagrebu. (N. N., b. 265., 20. XI. 1920. — b. 29830 gr. R 1645 — 1920. — upis u trg. reg. 31. listopada 1920.)
- „Pšeničnik i Wosner“** otpremnički posao u Zagrebu. (N. N., b. 265., 20. XI. 20. — b. 25986 gr. R/1231 — 1920. — upis u trg. reg. 7. listopada 1920.)
- „Danica Blagojević“** — Romberg K. D. za kino kazalište u Zagrebu. (N. N., b. 265., 20. XI. 1920. — b. 28175 gr. R/1319 — 1920. — upis u trg. reg. 21. listopada 1920.)
- „Sveopća zanatlijska banka“** d. d. podružnica u Karlovcu. (N. N., b. 265., 20. XI. 1920. — b. 11407 gr. R 415 — 1920. — upis u trg. reg. 19. listopada 1920.)
- „Gospodarsko društvo kao zadruga“** u Sutinskom. (N. N., b. 265., 20. XI. 1920. — b. 3904 gr. R/3904 — 1920. — upis u trg. reg. 21. srpnja 1920.)
- „Gospodarsko društvo kao zadruga“** u Drežnici. (N. N., b. 265., 20. XI. 1920. — b. 1123 gr. R/110 — 1920. — upis u trg. reg. 1. svibnja 1920.)
- „Međunarodna banka“** d. d. u Zagrebu. (N. N., b. 266., 22. XI. 1920. — b. 88969 gr. R/1603 — 1920. — upis u trg. reg. 4. studenoga 1920.)
- „Prvo jugoslav. transportno dioničko društvo Schenker & Co.“** u Zagrebu, upis podružnice u Sisku. (N. N., b. 266., 22. XI. 1920. — b. 28157 gr. R/470 — 1920. — upis u trg. reg. 21. listopada 1920.)
- „Tomo Mežnarić“**, trgovina raznih gospodarskih strojeva u Varaždinu. (N. N., b. 266., 22. XI. 1920. — b. 6506 gr. R/6506 — 1920. — upis u trg. reg. 22. listopada 1920.)
- „Gospodarsko društvo kao zadruga u Ljubi“**. (N. N., b. 266., 22. XI. 1920. — b. 4449 gr. R/457 — 1920. upis u trg. reg. 23. rujna 1920.)
- „Kulčar i drug“**, trgovina sa fotografskim potrebštinama u Zagrebu. (N. N., b. 268., 24. XI. 1920. — b. 29210 gr. R/1613 — 1920. — upis u trg. reg. 24. studenoga 1920.)
- „O. H. Gottesmann“**, trgovina manufakturnom robom u Brodu. (N. N., b. 268., 24. XI. 1920. — b. 12409 gr. R/850 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrdke 22. X. 1920.)
- „Bitoraj“** industrija drva d. d. u Fužunama. (N. N., b. 268., 24. XI. 1920. — b. 2800 gr. R/199 — 1920. — upis u trg. reg. 23. listopada 1920.)
- „Pomorsko-trgovačka agencija Mate Bijelić“** u Cirkvenici. (N. N., b. 268., 24. XI. 1920. — b. 2284 gr. R/185 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrdke 23. listopada 1920.)
- „Tvornica kuvereta i konfekcija papira“** d. d. u Zagrebu. (N. N., b. 269., 25. XI. 1920. — b. 30749 gr. R/1697 — 1920. — upis u trg. reg. 10. studenoga 1920.)
- „Plitvička jezera“** d. d. u Zagrebu. (N. N., b. 269., 25. XI. 1920. — b. 27890 gr. R/1109 — 1920. — upis u trg. reg. 21. listopada 1920.)
- „Kristalum“** dioničko društvo u Zagrebu. (N. N., b. 269., 25. XI. 1920. — b. 30626 gr. R/1689 — 1920. — upis u trg. reg. 1. studenoga 1920.)
- „Hrvatska seljačka zadruga“** u Bodravskoj Moslavini. (N. N., b. 270., 26. XI. 1920. — b. 6129 gr. R/450 — 1919. — upis u trg. reg. 4. rujna 1920.)
- „Narodna banka“** d. d. u Zagrebu. (N. N., b. 271., 27. XI. 1920. — b. 30624 gr. R/455 — 1911. — upis u trg. reg. 9. studenoga 1920.)
- „Oskar Weiss“** agenturni i komisionalni posao sa zamajskim proizvodima kolonijalnom i manufakturnom robom u Zagrebu. (N. N., b. 271., 27. XI. 1920. — b. 30250 gr. R/1431 — 1920. — upis u trg. reg. za inokosne tvrdke 7. studenoga 1920.)
- „Skladište boja i kemičnih proizvoda“** L. Adler u Osijeku. (N. N., b. 271., 27. XI. 1920. — b. 8048 gr. R/331 — 1920. — upi u trg. reg. 9. listopada 1920.)

DOPISE SPREJEMA IN PISMENA POJASNILA DAJE ANONČNA EKSPEDICIJA AL. MATELIČ LJUBLJANA V NASLEDNJIH ZADEVAH:

Moška zimska suknja, podložena s približno 20 lisičjimi kožami se prodaja.

Anglo-nemški slovar Langenscheidt Muret-Sanders Hand & Schulausgabe. Eventuelno se da zanj franc.-nemški slovar iste velikosti (Sachs-Vilatte).

Valvazor, II. izdaja, Vsi štirje deli z vseni slikami, dobro ob anjen se prodaja.

Krojaško zrcalo s podstavkom in okvirjem iz trdega lesa se prodaja.

Moška zimska suknja, podložena s kožuvinom, se ceno prodaja.

Stari ilustrirani časopisi kot „Leipziger Illustrierte Zeitung“, „Jugend“ i. dr. letniki 1910—1920 se kupijo. (Navedba cene.)

Amerikanec kupi rudnik, premogokop, obširne gozdove, industrijsko podjetje ali kaj enakega. Ponudbe naj bodo opremljene z točnimi opisi ev. proračuni, kopijami načrtov itd.

Volna, lepa očiščena (2000 kg) od banatskih ovce se takoj prodaja.

10 Remington pisalnih strojev z nevidno pisavo, model priznava prvovrstne znamke po K 4.500— na prodaj.

Zastupnike u Beogradu traži tvornica u Sloveniji.

Bukovo ogdje 10 vagonov na prodaj.

Les za izvoz na prodaj. Išče se trgovska zveza s solidno firmo.

Nujno rabimo naslove tovarni in tvrdki, ki bi dobavljale:

coklje,
ohtarje, lipove kipe,
žeblice, vijake, železne polfabrikate.

Zamenja se hiša s posestvom eno uro od Vrbskega jezera (zona A), ki obsega: vrt, njivo, travnike, mal gozd, hišo z gostilno (salon), stanovanje 5 sob, trgovski lokal, skladišče, kleti, ledenice, hleve in še druge prostore, in sicer za ravnotako v Jugoslaviji. Evtl. prodajna cena jugosl. K 160.000.—.

Več strojepisk, stenografski in pisarniški moči bi želelo stopiti v službo.

**Kupita se dve
: registrirni :
blagajni**

Ponudbe pod
„Blagajna 1921“
na Anončno
ekspedicijo
AL. MATELIČ
LJUBLJANA,
Kongresni t. 3.

Strokovne liste

„Montanistische Rundschau“
„Tagl. Montan-Berichte“
„Petroleum“
„Die Rohölindustrie“
„Tagl. Berichte über die
„Petroleumindustrie“
„Zeitschrift für Eis- und
Kälte-Industrie“
„Berg- u. Hüttenmännisches
Jahrbuch“
„Jahrbuch d. Techn. Zeitschriften Literatur“

lahko naročite v

Anončni ekspedici i
Al. Matelič, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

**Čitajte
Jugosl. borzo!**

Stora d. z o. z.

Št. Vid nad Ljubljano
tovarna za gardine, boufama,
posteljna pregrinjala, zavese
za kavarne in hotele iz tula,
ripsa, entamina, kongresa,
platna i. t. d.

Albert Matijevič
odpremništvo.
Zagreb, Gajeva ul.
55. Telefon 22-73.

Modni atelje za
dame in gospode
Ivan Bizjak
Celje, Prešernova 11

**AUTOMOBILE KOLESA
MOTOCIKLE VSO OPREMO
NUDISSKLADIŠČA**

**J. GOREC
GARAZA DELAVNICA
LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA 14
VEGOVA UL. ŠT. 8**

SVETLA
JANKO POČAČAR

Centrala: LJUBLJANA
Podruž.: BEograd
ZAGREB
OSIJEK
KRANJ

Lasni izdelki!

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pi-
sanje (risbe, note) putem nelz-
rabljive, dakle nikada nado-
mjestka potrebne stakl. plošče

Zahtevajte cjenik i uzorke
raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevinu SHS
THE REX & CO. -- LJUBLJANA
GRADIŠĆE ŠTEV. 10

UMETN. PLAKATE,
REKLAMNE RISBE,
OSNUTKE, VARSTV-
ZNAMKE, IMENA, DI-
PLOME, MODERNO
OVOJNINO, ETIKETE,
KLISJE, OKRBI

"ALOMA"
LJUBLJANA
KONGRESNITRG3.

Jugoslovanski poslovni koledar za leto 1921
je izšel v obliki trdovezane knjige 17x22 cm. Ima
za vsak posamezen dan 6x15 cm zapisovalnega
prostora na prvovrstnem papirju. Stane do 15. dec.
pri „Založništvu jugosl. poslovnega koledarja“ v
Ljubljani K 20.—, po pošti K 22.—. Po 15. dec.
se dobi koledar samo v knjigarnah po K 30.—.
Koledar je potreben pripomoček za vsako pi-
sarno. Trgovci in knjigarne dobijo koledar s knji-
gotrškim popustom v „Jugoslovanski knjigarni“
v Ljubljani.

Prvovrsne tamburice
izrađuje tvornica N. Jakšić
Gušće - Sisak.

Klobuke, moške in žen-
ske, sprejema v popravilo
ter iste prekroji v najmo-
dernejše oblike tovarna
FR. CERAR, Stob. pošta
Domžale pri Ljubljani.

Glicerín, parafín,

olja, milo,
rastlinske
masti in
semena

Louis Reboul
Marseille - 46, Rue Paradis.
Paris-1 - Rue Gaumartin.

„ALOMA“
plakati in reklamne risbe
imajo
najboljši uspeh!

ELEKTROS

URED ZA ELEKTRICNU
INDUSTRIJU I POGON

VLADIMIR NOVAK

ZAGREB Frankopanska ul. 8

Telefon interurb. 3-31 - Brzjavlj.: „Elektronovak“ Zagreb

UREDJUJE: Električna centrale i sve vrste po-
gona za električnu rasvjetu i prenos sile itd.

Splitdorf-magneti in vžigalne sveče

(Zündkerzen) so najtpežnejši in so
se v svetovni vojni najbolj obnesli.
EXPORT V VSE DEŽELE.

Splitdorf Elektrical Co. Newark, N. J.
Sumter Division, 1466 Michigan Ave, Chicago -- America.

Hedžet & Koritnik, Ljubljana

Veletrgovina manufakturnega blaga — Frančiškanska ulica šte. 4.

Dobiva ponajveč iz Anglije v
velikih množinah raznovrstno
volneno, modno in perilno blago.
Telefon interurban šte. 75.

Tel. 386.

TOMAN & REICH

Tel. 386.

Maribor, Gosposka ulica 38,
trgovina z galanterijskim blagom na debelo

nudi po znatno znižanih cenah: Cigaretni papir in stročnice znamke
„ALTESE“. — Čistilo in voščilo za čevlje znamke „FOX“. — Kalodont,
razni pisemski papir, ključavnice za košare in razno drugo galan-
terijsko blago.

